

Riktlinjer för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Antagen av	Barn och utbildningsnämnden
Antaget	2025-05-08, § 34
Ersätter tidigare version	2023-06-08
Gäller för	Förskola och pedagogisk omsorg
Dokumentansvarig	Ann-Christine Almroth

Innehållsförteckning

1. Allmänt	3
2. Förskola och annan pedagogisk verksamhet för barn 1-5 år	3
Rätt till förskola och annan pedagogisk verksamhet	3
Anmälan till förskola och annan pedagogisk verksamhet	3
Placering i förskola och pedagogisk omsorg	4
Byte av enhet eller omsorgsform	4
Uppehåll i placering	4
Allmän förskola	5
Avgiftsbefrielse skollagen 8 kap. 7 §	5
Vid föräldraledighet eller arbetslöshet	5
Skiftarbete	6
Prioritetsordning	6
Planerings- och studiedagar	6
Avgifter och inkomstanmälan	6
Uppsägning	7
3. Fritidshem för elever 6-13 år	7
Placering i fritidshem för elever 6-13 år	7
Anmälan	8
Placering när vårdnadshavare är föräldraledig	8
Placering när vårdnadshavare är sjukskriven	8
Placering när vårdnadshavare är arbetssökande	8
Rätt till plats i fritidshem på grund av särskilda skäl	9
Planerings- och studiedagar	9
Avgifter och inkomstanmälan	9
Uppsägning	10
4. Övrigt	10

1. Allmänt

Riktlinjerna tillämpas för följande verksamheter som regleras i Skollagen (2010:800):

- Förskola (kapitel 8)
- Fritidshem (kapitel 14)
- Annan pedagogisk verksamhet (kapitel 25)

2. Förskola och annan pedagogisk verksamhet för barn 1-5 år

Verksamheterna bedrivs i form av förskola och annan pedagogisk verksamhet (pedagogisk omsorg) samt allmän förskola (för barn från och med höstterminen det år de fyller tre år). Pedagogisk omsorg ges av enskilda utförare.

Rätt till förskola och annan pedagogisk verksamhet

Rätten till förskola i Östhammars kommun avgörs enligt följande riktlinjer:

- Barnomsorg tillhandahålls inom ramen för verksamhetens öppethållande.
- Barnomsorg tillhandahålls i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete eller studier plus rimlig tid för resor. Det betyder att om en vårdnadshavare, eller båda, är lediga från förvärvsarbete/studier (till exempel semester eller ledig dag) har barnet inte rätt att vistas i barnomsorgen. Vid vårdnadshavarens sjukdom får barnet vara kvar i verksamheten. Även barn vars vårdnadshavare är arbetssökande eller föräldraledig, har viss rätt till barnomsorg.
- Barn ska vara folkbokförda i kommunen för att ha rätt till plats. Barn från annan kommun som med hänsyn till sina personliga förhållanden, har särskilda skäl, kan tas emot i kommunens förskolor efter särskild prövning. Växelvist boende anses inte utgöra särskilda skäl.
- Barn till vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar har rätt till den tid de behöver för sitt arbete eller sina studier, inom ramen för verksamhetens öppethållande.
- Barn (1-5 år) till vårdnadshavare som är arbetssökande eller föräldraledig har rätt till förskola 15 timmar per vecka.
- Barn 1-5 år, som behöver särskilt stöd i sin utveckling på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl har rätt till 15 avgiftsfria timmar i veckan. I särskilda fall kan rektor bevilja ytterligare 5 timmar avgiftsfritt, maximalt 20 timmar.

Anmälan till förskola och annan pedagogisk verksamhet

Anmälan görs på kommunens hemsida via E-tjänst barnomsorg. För att plats ska kunna erbjudas önskat datum, ska anmälan ha inkommit senast fyra månader innan. I anmälan uppges när och var plats önskas. Placeringsdatum är lika med påbörjad

inskolningsperiod, där någon vårdnadshavare deltar. Inskolning under sommarperioden mitten av juni – mitten av augusti är oftast inte möjlig.

Placering i förskola och pedagogisk omsorg

Kommunen ska erbjuda plats utan oskäligt dröjsmål och så nära barnets eget hem eller skola som möjligt med beaktande av vad som krävs för att effektivt utnyttja lokaler och andra resurser. Skälig hänsyn ska också tas till vårdnadshavarens önskemål.

Målsättningen är att erbjuda plats i enlighet med lämnat önskemål. Om så inte skulle vara möjligt erbjuds plats på alternativ enhet.

Som vårdnadshavare ska ett aktuellt omsorgsschema lämnas som anger hur många timmar i veckan som barnet kommer att vistas i verksamheten, det görs via E-tjänst barnomsorg.

Barn i pedagogisk omsorg kan vid en varaktig förändring inte garanteras plats inom samma barnomsorgsform.

När ledig plats finns, erbjuder barn- och utbildningskontoret plats till familjen via e-tjänst eller e-post till anmäld e-postadress. Erbjudandet ska sedan besvaras inom 14 dagar.

Byte av enhet eller omsorgsform

Överflyttning mellan omsorgsformerna/orterna i kommunen aktualiseras genom ny ansökan från vårdnadshavaren.

Om vårdnadshavare önskar att barnet ska övergå från avgiftsbelagd förskoleverksamhet till avgiftsfri allmän förskola ska grund för placering ändras till allmän förskola via E-tjänst barnomsorg samt ta kontakt med barnomsorgshandläggare.

Uppehåll i placering

Den som, vid annat än sommarledighet, inte ska utnyttja sin plats under mer än två månader kan ansöka om att ha kvar platsen upp till tre månader. Ansökan om att få behålla platsen sker skriftligen till barn- och utbildningskontoret. Avgift betalas även när platsen inte används.

Allmän förskola

Avgiftsreducering

Från och med hösten det år ditt barn fyller tre år och redan har en förskoleplats mer än 525 timmar/år, sker en minskning av avgiften med 3/8 under september-maj.

Avgiftsfri allmän förskola för barn 3-5 år

Avgiftsfri allmän förskola följer grundskolans läsårstider. Barnet är ledigt när grundskolan har studiedagar och lov dagar.

Vårdnadshavaren väljer i samråd med förskolan ett av följande alternativ:

Måndag-fredag kl. 09.00-12.00 eller tisdag-torsdag kl. 09.00 -14.00 eller 08.30-13.30.

Avgiftsfri allmän förskola kan endast ske på förskola, ej i pedagogisk verksamhet.

Om du väljer detta alternativ ska du kontakta barnomsorgshandläggare och meddela att du vill ändra till avgiftsfri allmän förskola. Observera, det räcker inte att enbart fylla i e-tjänst barnomsorg.

Avgiftsbefrielse skollagen 8 kap. 7 §

Barn, vilka erhållit förskoleplats med stöd av Skollagen 8 kap. 7 § är avgiftsbefriade om omsorgsbehovet inte överstiger 15 timmar per vecka eller 525 timmar per år. I särskilda fall kan rektor bevilja ytterligare 5 timmar avgiftsfritt.

Vid föräldraledighet eller arbetslöshet

Barn 3-5 år behåller sin ordinarie förskoleplacering med 15 timmar/vecka och ges en reduktion med 3/8 av avgiften under september-maj. Under juni, juli och augusti betalas full avgift. Barn under tre år får ingen avgiftsreducering och betalar full avgift alla månader.

Om ditt barn redan går på förskola eller pedagogisk omsorg när du blir arbetslös gäller den begränsade vistelsetiden från och med en månad efter att du blivit arbetslös.

Om du arbetar enstaka dagar kan ditt barn vara på förskolan den tid du behöver för arbete och resor till och från arbetet.

Vid syskons födelse, gäller den begränsade vistelsetiden 14 dagar efter syskonets födelse.

Skiftarbete

Du kan också ha rätt till omsorg måndag-fredag i samma omfattning som du arbetar, om arbetet utförs under exempelvis en helg eller natt. Då kan barnet gå i förskolan när du är ledig för inarbetad tid

Prioritetsordning

Barnomsorgskön är sorterad efter anmälningsdatum. Om flera barn har samma anmälningsdatum gäller följande prioriteringsordning:

1. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling. Om det särskilda stödet för ett barn kan tillgodoses på ett lika bra sätt på annan lämplig förskoleenhet har punkten 2 företräde framför denna punkt.
2. Syskon till barn som redan har plats på den aktuella förskolan. Med syskon menas samtliga barn i samma hushåll oavsett vårdnadshavare.
3. Ålder, det vill säga att äldre barn har företräde framför yngre.

Planerings- och studiedagar

Stängning av verksamheten för planerade studiedagar/fortbildning för personal får ske högst fyra dagar per år. Information om stängning ska meddelas vårdnadshavare minst 6 veckor innan.

En gång per månad stänger förskolorna 16.00 för arbetsplatsträff. Datum för dessa meddelas vårdnadshavare minst sex veckor innan. Vårdnadshavare som behöver barnomsorg längre än till 16.00 behöver meddela förskolan senast två veckor innan aktuellt datum, för att kunna erbjudas barnomsorg.

Under till exempel jul och sommar kan flera enheter på samma ort ha gemensam verksamhet på en enhet.

Avgifter och inkomstanmälan

Avgiften bestäms utifrån hushållets sammanlagda inkomst och betalas per månad, tolv månader om året. Kommunen tillämpar den av regeringen fastställda så kallade maxtaxan för plats i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Mer information om avgifter finns på Östhammars kommuns hemsida.

Inkomstanmälan görs på Östhammars kommuns hemsida via E-tjänst barnomsorg:

- vid nyplacering i samband med att du tackar ja till erbjuden plats,
- ändrade inkomst- eller familjeförhållanden,
- på begäran av kommunen.

Inkomststoppgift kommer att begäras in en gång per år. Lämnad inkomststoppgift kan komma att kontrolleras hos arbetsgivaren. Vid utebliven inkomstanmälan debiteras högsta avgift enligt maxtaxa.

Uppsägning

När barnet inte längre behöver barnomsorg ska platsen sägas upp två månader innan barnet beräknas sluta. Avgift tas ut under uppsägningstiden, oavsett om barnet nyttjar platsen eller inte. Uppsägningen ska göras via E-tjänst barnomsorg.

Uppsägning av plats under perioden juni-augusti befriar inte familjen från betalningsansvar om barnet återkommer till verksamheten före den 1 oktober samma år. Det betyder att barnet inte kan få plats i omsorgen förrän tidigast 1 oktober.

Plats i förskola och i pedagogisk omsorg för barn i förskoleålder får behållas längst till den 30 juni det år barnet fyller 6 år.

När rätten till platsen upphör enligt ovan angivna tidpunkter krävs ingen särskild uppsägning.

3. Fritidshem för elever 6-13 år

Plats i fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. Elever erbjuds fritidshem under den del av dagen då de inte går i skolan och under lov. Fritidshem erbjuds inte under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Placering i fritidshem för elever 6-13 år

Placering i fritidshem går inte till på samma sätt som vid skolplacering, där huvudregeln är att vårdnadshavare väljer vilken skola deras barn ska gå i. En elev erbjuds istället utbildning i fritidshem vid den skola eleven går i. En av anledningarna till detta är att fritidshemmet kompletterar utbildningen i skolan. Om vårdnadshavare önskar söka en plats i ett annat fritidshem än det som finns på den skola barnet går i, kan plats i det valda fritidshemmet inte garanteras. Vid ett sådant val behöver även särskilda skäl anges.

Fritidshem tillhandahålls inom ramen för verksamhetens öppethållande.

Anmälan

Anmälan görs på kommunens hemsida via E-tjänst barnomsorg. För att placering i fritidshem ska kunna ske måste båda vårdnadshavarna acceptera erbjuden plats och lämna inkomstuppgift. Om vårdnadshavarna inte tackat ja till erbjudandet inom 14 dagar betraktas det som att de avstår från erbjuden plats och anmälan avregistreras.

Placering i fritidshem vid skolval till förskoleklass görs efter vårdnadshavarens anmälan. Vid detta tillfälle ska inkomstuppgift vid begäran lämnas till kommunen.

Placering när vårdnadshavare är föräldraledig

När vårdnadshavare är föräldraledig berättigas fritidshem efter skoldagens slut och fram till 15.30. Eleven har inte rätt till fritidshem innan skoldagen börjar eller under skollov.

Vårdnadshavare kan ansöka om fler timmar (utökad vistelsetid) i fritidshem om vårdnadshavaren ska arbeta eller studera under sin föräldraledighet. Vårdnadshavare behöver då också uppdatera sina inkomstuppgifter innan ansökan om utökad tid för studier eller arbete. Vid en sådan särskild ansökan ska vårdnadshavare ta kontakt med rektor på sitt barns skola.

Placering när vårdnadshavare är sjukskriven

När vårdnadshavare är sjukskriven upp till en månad behåller barnet sin plats på fritidshemmet. Om en vårdnadshavare är långtidssjukskriven eller sjukskriven mer än en månad är barnet ej längre berättigat plats på fritidshemmet.

Placering när vårdnadshavare är arbetssökande

För vårdnadshavare som är arbetssökande berättigas fritidshem efter skoldagens slut och fram till 15.30. Eleven har inte rätt till fritidshem innan skoldagen börjar eller under skollov.

Barnet har rätt att behålla platsen i den omfattning de tidigare beviljats en månad efter att vårdnadshavare blev arbetssökande.

Rätt till plats i fritidshem på grund av särskilda skäl

En elev ska erbjudas utbildning i fritidshemmet i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier. När vårdnadshavare är arbetssökande, långtidssjukskriven eller föräldraledig kan elev fortsatt ha rätt till plats/utökad vistelsetid på grund av särskilda skäl. Exempel på särskilda skäl är om föräldrar deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller har en funktionsnedsättning som begränsar barnets fysiska eller psykiska utveckling. Elever kan även erbjudas utbildning i fritidshem, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem.

Planerings- och studiedagar

Stängning av verksamheten för planerade studiedagar/fortbildning för personal får ske högst fyra dagar per år. Information om stängning ska meddelas vårdnadshavare minst 6 veckor innan.

En gång per månad kan skolorna stänga 16.00 för arbetsplatsträff. Datum för dessa meddelas vårdnadshavare minst sex veckor innan. Vårdnadshavare som behöver skolbarnomsorg längre än till 16.00 behöver meddela skolan senast två veckor innan aktuellt datum, för att kunna erbjudas det.

Under till exempel jul och sommar kan flera enheter på samma ort ha gemensam verksamhet på en enhet.

Avgifter och inkomstanmälan

Avgiften för fritidshem bestäms utifrån hushållets sammanlagda inkomst och betalas per månad, tolv månader om året. Kommunen tillämpar den av regeringen fastställda så kallade maxtaxan för plats i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Mer information om avgifter finns på Östhammars kommuns hemsida.

Inkomstanmälan ska lämnas genom särskild blankett:

- Vid nyplacering i samband med att du tackar ja till erbjuden plats,
- Vid ändrade inkomst- eller familjeförhållanden,
- På begäran av kommunen.

Inkomstuppegift kommer att begäras in en gång per år. Lämnad inkomstuppegift kan komma att kontrolleras hos arbetsgivaren. Vid utebliven inkomstanmälan debiteras högsta avgift enligt maxtaxa.

Uppsägning

När barnet inte längre behöver skolbarnomsorg ska platsen sägas upp två månader innan barnet beräknas sluta. Avgift tas ut under uppsägningstiden, oavsett om barnet nyttjar platsen eller inte. Uppsägningen ska göras via E-tjänst barnomsorg.

Uppsägning av plats under perioden juni-augusti befriar inte familjen från betalningsansvar om barnet återkommer till verksamheten före den 1 oktober samma år. Det betyder att barnet inte kan få plats i omsorgen förrän tidigast 1 oktober.

Plats i fritidshem eller pedagogisk omsorg för skolbarn får behållas längst till vårterminen det år barnet fyller 13 år.

När rätten till platsen upphör enligt ovan angivna tidpunkter krävs ingen särskild uppsägning.

4. Övrigt

Uppgifter som krävs för ett barns placering, debitering av barnomsorgsavgift registreras i kommunens dataregister för barnomsorg.

Ytterligare information finns på kommunens hemsida.

www.osthammar.se